

Ficus maclellandii (Banana leaf ficus)

Classification-

Kingdom- Plantae

Division- Magnoliophyta

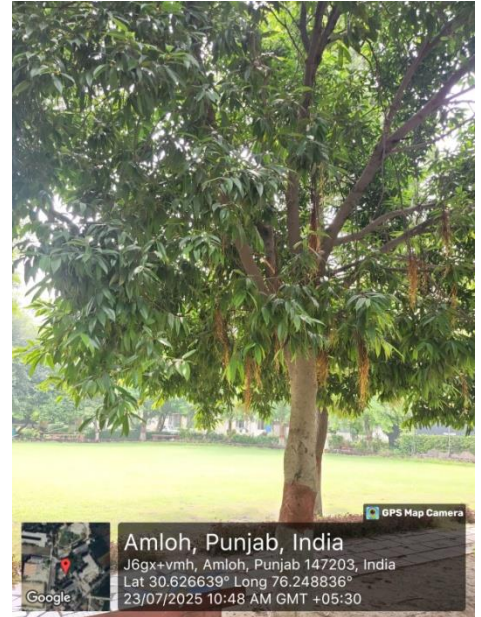
Class- Magnoliopsida

Order- Rosales

Family- Moraceae

Genus- *Ficus*

Species- *maclellandii*

Habitat- Native to Southeast Asia (including India, Malaysia, and Indonesia); commonly found in gardens, parks, and as an indoor ornamental plant in Punjab.

Morphology- *Ficus maclellandii* is an evergreen shrub or small tree with slender, pendulous branches and long, narrow, lanceolate leaves, which may reach 20–30 cm in length. The leaves are leathery, dark green, and often slightly wavy. Unlike many other *Ficus* species, its foliage is less prone to dropping under stress. It may produce small, inconspicuous figs under natural conditions but rarely fruits indoors. Aerial roots may develop in humid conditions.

Economic Importance-

Used in interior landscaping of malls, offices, and homes for air-purifying benefits. Like many *Ficus* species, latex may cause skin irritation; mildly toxic to pets if ingested.

फाइकस मैकलेलैंडी (केला पत्ती फाइकस)

वर्गीकरण -

जगत – पादप

विभाग – मैग्नोलियोफाइटा

वर्ग – मैग्नोलियोप्सिडा

क्रम – रोसेल्स

कुल – मोरेसी

जाति – फाइकस

प्रजाति – मैकलेलैंडी

आवास (Habitat)

यह दक्षिण-पूर्व एशिया (भारत, मलेशिया, इंडोनेशिया सहित) का मूल निवासी है। फाइकस मैकलेलैंडी पंजाब में आमतौर पर बागवगीचों-, पार्कों और इनडोर सजावटी पौधे के रूप में पाया जाता है।

आकृति-विज्ञान (Morphology)

Ficus maclellandii एक सदा-हरित झाड़ी या छोटा वृक्ष है, जिसमें पतली, लटकती हुई शाखाएँ और लंबी, संकीर्ण, भालाकार पत्तियाँ होती हैं, जो 20–30 सेंटीमीटर तक लंबी हो सकती हैं। पत्तियाँ गहरी हरी, चमड़े जैसी और हल्की लहरदार होती हैं। अन्य फाइकस प्रजातियों की तुलना में इसके पत्ते तनाव की स्थिति में कम गिरते हैं। यह प्राकृतिक वातावरण में छोटे, साधारण अंजीर जैसे फल उत्पन्न कर सकता है, लेकिन घर के अंदर यह दुर्लभ है। नमी वाले क्षेत्रों में इसमें हवाई जड़ें विकसित हो सकती हैं।

आर्थिक महत्व (Economic Importance)

मॉल, कार्यालयों और घरों की इनडोर सजावट में प्रयोग होता है और यह हवा को शुद्ध करने में सहायक होता है।

अन्य फाइकस प्रजातियों की तरह, इसका लेटेक्स त्वचा में जलन पैदा कर सकता है और यदि पालतू जानवर खालें तो यह हल्का विषैला हो सकता है।

ਫਾਈਕਸ ਮੈਕਲੇਲੈਂਡੀ (ਕੇਲੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵਾਲਾ ਫਿਗ)

ਵਰਗੀਕਰਨ –

ਰਾਜ – ਪੌਦੇ

ਵਿਭਾਗ – ਮੈਗਨੋਲਿਓਫਾਈਟਾ

ਵਰਗ – ਮੈਗਨੋਲਿਓਪਸਿਡਾ

ਕ੍ਰਮ – ਰੋਸੇਲਸ

ਪਰਿਵਾਰ – ਮੋਰੇਸੀ

ਜੀਨਸ – ਫਾਈਕਸ

ਪ੍ਰਜਾਤੀ – ਮੈਕਲੇਲੈਂਡੀ

ਆਵਾਸ (Habitat)

ਇਹ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ (ਭਾਰਤ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਆਦਿ) ਤੋਂ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਮ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟੀ ਪੌਦੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਕਾਰ-ਵਿਗਿਆਨ (Morphology)

Ficus maclellandii ਇੱਕ ਸਦਾ-ਹਰੀ ਝਾੜੀ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਰੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਪਤਲੀਆਂ, ਝੁਕੀ ਹੋਈਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ, ਪਤਲੀਆਂ, ਭਾਲੇ-ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ 20–30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਲੰਬੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤੀਆਂ ਚਮੜੀ ਵਰਗੀਆਂ, ਗੂੜ੍ਹੀ ਹਰੀਆਂ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਲਹਿਰਦਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਫਿਕਸ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਪੌਦਾ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਘੱਟ ਝਾੜਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਅੰਜੀਰ ਵਰਗੇ ਫਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨਡੋਰ ਪੌਦੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਹੀ ਫਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ (Economic Importance)

ਮਾਲ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।

ਹੋਰ ਫਿਕਸ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਇਸਦੇ ਲੈਟੈਕਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੀ ਜਲਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਸ਼ੂ ਇਸਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।